

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ВПЛИВ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА ЛАБОРАТОРНІ ПОКАЗНИКИ

для здобувачів вищої освіти 2 курсу денної форми здобуття
освіти

Освітньої програми «Лабораторна діагностика»
Спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та
лікування»

Галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Інформація про викладача

МАТВІЙЧУК	доцент кафедри		
Олена	клінічної лабораторної		https://biochem.nuph.edu.ua/matvijchuk-olena-petrivna/
Петрівна	діагностики,	matviychukelen@gmail.com	
	мікробіології та		
	біологічної хімії, доцент		

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра клінічної лабораторної діагностики мікробіології та біологічної хімії.
2. **Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Куликівська, 12, 2-й поверх, т. 057-706-30-73.
3. **Веб-сайт кафедри:** <https://biochem.nuph.edu.ua/>
4. **Консультації :** відбуваються згідно графіка консультацій викладачами кафедри онлайн.
5. **Анотація освітнього компонента** Впровадження освітнього компонента Вплив лікарських засобів на лабораторні показники у педагогічний процес пов'язано з необхідністю навчити здобувачів вищої освіти певному обсягу знань щодо логічного обґрунтування лабораторного діагнозу, а також розрізняти типові зміни результатів клініко-лабораторних досліджень біологічного матеріалу під впливом різноманітних лікарських засобів. Підсумковий контроль – семестровий залік.
6. **Мета викладання освітнього компонента:** мета освітнього компонента «Вплив лікарських засобів на лабораторні показники» поглибити знання про нормальні лабораторні показники та їх зміни внаслідок патології; вивчити основні принципи техніки лабораторної медицини та застосовувати їх на практиці, надати знання про зміну показників при типових патологічних процесах; дати систематичні знання про вплив лікарських засобів на лабораторні показники; створити базу, яка визначає професійну компетентність і загальну ерудицію фахівця лабораторної медицини.

7. Компетентності відповідно до освітньої програми:**Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):**

- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 8. Навики здійснення безпечної діяльності.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК 1. Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством
- ФК 2. Здатність здійснювати збір та верифікацію даних, прийом та обробку зразків згідно з протоколами.
- ФК 5. Здатність інтерпретувати результати на основі наукового знання, розуміючи взаємозв'язок між результатами аналізу, діагнозом, клінічною інформацією та лікуванням, та представляти і повідомляти результати належним чином та документувати конфіденційні дані
- ФК 7. Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем.
- ФК 8. Здатність застосовувати навички лабораторного дослідження для аналізу, оцінювання або розв'язання проблем
- ФК 13. Здатність комбінувати поєднання різних технологічних прийомів лабораторних досліджень для вирішення професійних завдань.
- ФК 14. Готовність виконувати точно та якісно дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Проводити підготовку оснащення робочого місця та особисту підготовку до проведення лабораторних досліджень, з дотриманням норм безпеки та персонального захисту, забезпечувати підготовку до дослідження зразків різного походження та їх зберігання.
- ПРН 2. Визначати якісний та кількісний склад речовин та їх сумішей. Демонструвати використання знань про морфологічні зміни тканин і органів для діагностики патологічних станів, виявляти помилкові результати та вживати заходи щодо їх корекції.
- ПРН 4. Розуміти фізичні та хімічні принципи фарбування та застосовувати відповідні методи у лабораторних дослідженнях.
- ПРН 12. Виконувати загальноклінічні, гематологічні дослідження, інтерпретувати результати з урахуванням нормальних та критичних значень, обмежень методу дослідження, клінічних та інших лабораторних показників, виявлення неправдоподібних результатів.

9. Статус освітнього компонента: вибіркова.**10. Пререквізити освітнього компонента:** «Фізіологія», «Патоморфологія з секційним курсом», «Патологічна фізіологія».**11. Обсяг освітнього компонента:** 3 кредити ЕКТС (90 годин): 44 години аудиторних занять, з них – 10 год. лекцій, 34 год. практичних занять; 46 год. самостійної роботи.**12. Організація навчання:****Методи навчання:**

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео- матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;

- *проблемне викладання*: Brainstorming – метод «мозкового штурму»; Case-based learning – метод кейсів;
- *частково-пошуковий метод*: Game-based learning – ігрові методи навчання (ділові ігри); Team-based learning – метод роботи в малих групах;
- *дослідницький метод*: Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Загальні питання побічної дії ліків

Тема 1. Основи законодавства України про лікарські засоби. Основні способи попередження побічної дії лікарських засобів. Поняття про безпеку ліків. Основні принципи та підходи до лікування медикаментозних отруєнь.

Тема 2. Класифікація побічної дії лікарських засобів. Види побічної дії ліків. Ідіосинкразія. Алергічні реакції. Мутагенність, тератогенність, ембріотоксичність, фетотоксичність, канцерогенність. Синдром відміни, толерантність.

Тема 3. Побічні ефекти лікарських препаратів та заходи профілактики їх виникнення. Фармакологічні ефекти, протипоказання, показання до застосування, режим дозування. Порівняльна характеристика. Передозування абсолютне та відносне.

Змістовий модуль 2. Вплив лікарських препаратів на різні системи та органи людини.

Тема 4. Лікарські засоби, що діють переважно на центральну нервову систему. Зміни лабораторних показників

Тема 5. Лікарські засоби переважно діючі на периферійну нервову систему. Зміни лабораторних показників. Засоби, що діють на еферентний відділ периферійної нервової системи.

Тема 6. Лікарські засоби що впливають на функції органів і тканин. Зміни лабораторних показників.

Тема 7. Лікарські засоби що впливають на обмінні процеси і внутрішнє середовище організму. Зміни лабораторних показників.

Тема 8. Лікарські засоби з протимікробною і протипаразитарною активністю. Лікарські засоби спеціального призначення. Зміни лабораторних показників.

13. Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Контроль змістових модулів: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Умови допуску до контролю змістового модулю: для допуску до контролю змістового модуля необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття).

Семестровий контроль:

Семестровий контроль: відповіді на теоретичні питання, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	8	тестування	3
		відповіді на теоретичні питання	5
Тема 2.	8	тестування	3
		відповіді на теоретичні питання	5
Тема 3.	9	відповіді на теоретичні питання	5
		вирішення ситуаційних завдань	4
Змістовий модуль 2			
Тема 4.	8	відповіді на теоретичні питання	3
		вирішення ситуаційних завдань	5
Тема 5.	8	тестування	3
		відповіді на теоретичні питання	5
Тема 6.	8	тестування	3
		відповіді на теоретичні питання	5
Тема 7.	8	тестування	3
		відповіді на теоретичні питання	5
Тема 8.	8	підготовка реферату (презентації)	8
Всього балів за модуль:		65	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
тестування	15
відповіді на теоретичні питання	20

вирішення ситуаційних завдань	9
написання реферату (презентації)	8
Всього балів:	65

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
тестування	5	15
відповіді на теоретичні питання	10	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
тестування	10	20
відповіді на теоретичні питання	10	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		35

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 8 балів - написання реферату чи презентації, 9 балів - вирішення ситуаційних завдань, 15 балів – вирішення тестових завдань, 20 балів – відповіді на теоретичні питання.

під час контролю змістових модулів: білети до змістових модулів включають теоретичні питання та тестові завдання з тем 1-8

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового

екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітньої компоненти можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Результати семестрового контролю у формі семестрового екзамену оцінюються за шкалою ECTS, 100 бальною та чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Клінічна лабораторна діагностика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О.І. Залюбовська, О.Н. Литвинова, В.В. Зленко, та ін. – Х : Вид-во НФаУ : «Золоті сторінки», 2008. – 200 с. 4. Клінічний аналіз сечі. Характеристика лабораторних показників: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів / Р.Ф. Єрмоєнко, М. Є. Березнякова, Л. В. Карабут та ін.; під заг. ред. проф. Р. Ф. Єрмоєнко – Х.: НФаУ 2019 – 37 стор.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Клінічна лабораторна діагностика : навч. посіб. / Б.Д. Луцик та співавт. – К. : ВСВ «Медицина», 2018. – 288 с. 2. Клінічна лабораторна діагностика: підручник для студ. і лікарів-інтернів мед. ЗВО, фахівців лаборатор. діагностики і клініцистів різних спец. Л. Є. Лаповець [та ін.] К. : Медицина. 2019.

Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. http://www.library@nuph.edu.ua – бібліотека Харківського національного фармацевтичного університету. 2. http://www.kh.med.bibc@ukr.net – Харківська державна медична бібліотека. 3. https://korolenko.kharkov.com/ – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1452

17. Матеріально-технічне та програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.